

Školní vzdělávací plán environmentálního vzdělávání

**„Zahradníčci ze školky,
to jsou kluci a holky ..“**

č.j. MŠ 41/ 2025

Vypracoval: Tým pedagogů mateřské školy

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

Školní vzdělávací plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je zpracován jako strategický dokument na základě analýzy SWOT, vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a je součástí Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Žulová.

První část popisuje základní údaje o mateřské škole, její charakteristiku. Zabývá se týmem pro realizaci environmentálního vzdělávání. Podrobně popisuje klíčové kompetence jak pro oblast environmentální výchovy, tak kompetence pro děti předškolního věku, protože jsou pro vzdělávání dětí předškolního věku stěžejní. Určuje, jak mateřská škola pracuje s udržitelným rozvojem.

Další část obsahuje metody a formy práce pro práci s dětmi a stanovuje dlouhodobé vize a cíle mateřské školy. Dlouhodobé vize a cíle jsou proměnné v návaznosti na aktuální potřeby školy, dětí a zaměstnanců. Navrhuje významné dny z hlediska environmentální výchovy, stanovuje cíle k vycházkám v blízkém okolí mateřské školy či exkurzím a výletům polodenním nebo celodenním. Slouží jako podklad pro zpracování akčního plánu environmentálního vzdělávání, který je krátkodobý a každoročně je měněn dle aktuálních potřeb.

Environmentální výchova, vzdělávání a osvěta – označení pocházející z české legislativy: „Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách“ (Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, s.3). V roce 2008 vydalo MŠMT ČR metodický pokyn k EVVO, kde je uvedeno, jakým způsobem mají školy realizovat environmentální výchovu a jak ji zpracovat do dokumentace školy. EVVO by podle výše uvedeného dokumentu měla obsahovat formální, neformální i informální učení. EVVO se snaží klást důraz především na poznávání životního prostředí člověka, a to nejen přírodního, ale i uměle vytvořeného. Snaží se vést člověka k tomu, aby si uvědomil, že je nezbytné zachovávat podmínky života a učit poznávat člověka jeho vztah k životnímu prostředí, (Metodický pokyn MŠMT ČR k EVVO, 2008).

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

OBSAH:

1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE.....	5
1.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
1.2 NÁŠ TÝM.....	6
1.3 ŠP – EVVO Zahradníci ze školky – STRATEGICKÝ DOKUMENT	7
1.4 KLÍČOVÉ KOMPETENCE.....	8
1.5 TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ.....	10
2 VIZE A CÍLE EVVO	10
2.3 Zásady vzdělávání v environmentální výchově.....	13
2.4 Přípravenost pedagoga, zvolené metody a podmínky mateřské školy	13
2.5 Dodržení didaktických zásad	14
2.6 Bezpečnost při environmentální výchově	14
2.1 VIZE	15
2.1.1 DLOUHODOBÉ CÍLE	15
2.1.2 KRÁTKODOBÉ CÍLE.....	16
3 Vzdělávací strategie.....	16
3.1 NÁVRHY K VYUŽITÍ EKOLOGICKY VÝZNAMNÝCH DNŮ BĚHEM ROKU	17
3.2 CÍLE K VYCHÁZKÁM A POZNÁVÁNÍ BLÍZKÉHO OKOLÍ	17
ZÁVĚR.....	18

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

Školní vzdělávací plán environmentálního vzdělávání je plán výchovy, vzdělávání a osvěty pro Mateřskou školu Žulovou, příspěvkovou organizaci. Předcházení vytvoření tohoto plánu bylo zapojení se do projektu **Malý zahradník a získání certifikace**. Tím jsme získali základ pro vytvoření celistvého dokumentu, který se zaměřuje na rozvoj environmentální výchovy pro děti předškolního věku. Dosud byla environmentální výchova specifikována pouze obecně ve Školním vzdělávacím programu a tento stav je nedostačující.

Dokument popisuje základní údaje o mateřské škole, charakteristiku mateřské školy se zaměřením na environmentální výchovu. Zabývá se informacemi o týmu školy, který plán výchovy a osvěty realizuje, vymezuje činnosti školního koordinátora. Poskytuje podrobné informace o ŠVP EVVO jako strategického dokumentu a vymezuje klíčové kompetence jak z hlediska environmentální výchovy, tak z pohledu předškolního vzdělávání, které jsou zcela zásadní. Důležitou součástí zpracovaného plánu je zaměření na trvale udržitelný rozvoj.

Hlavní část dokumentu **stanovuje dlouhodobé vize a cíle školy v oblasti EVVO**. Poskytuje informace o používaných metodách a formách práce vhodných pro děti předškolního věku. Navrhuje k využití ekologicky významné dny během školního roku. Nabízí cíle k vycházkám v blízkém okolí, cíle k exkurzím a celodenním či polodenním výletům.

Mateřská škola
Žulová

SE ZAPOJILA DO
VZDĚLÁVACÍHO
PROJEKTU

SMYSL PROJEKTU JE VZBUDIT
U DĚTÍ ZÁJEM O PŘÍRODU, O
PROCESY A ZÁKONITOSTI,
KTERÉ V PŘÍRODĚ PROBÍHAJÍ,
BUDOvat V DĚTECH
ZODPOVĚDNOST,
SAMOSTATNOST A POCIT
NAPLNĚNÍ A ÚSPĚCHU Z
VYNALOŽENÉHO ÚSILÍ.

**Co plánujeme na naší
zahradě:**

- rozšířit hmyzí koutek
- vybudovat relaxační zónu
- vytvořit prostor pro
společenské hry
- společně s dětmi
navrhnout a zrealizovat
vodní říši
- pořádat zahradní
slavnosti
- získat grant EVVO

CÍLEM PROGRAMU JE:

VYTVOŘIT ZAHRADY PLNÉ PODNĚTŮ,
KDE SE TVOŘÍ, ZKOUMÁ, OBJEVUJE.
ŠKOLNÍ ZAHRADA BY SE V RÁMCI
PROJEKTU MĚLA KROMĚ PĚSTOVÁNÍ,
STARÁNÍ SE O ZAHŘÁDKU,
TVOŘENÍ NEBO HRANÍ STÁT MÍSTEM,
KDE SE ROZVÍJÍ VZTAH K PŘÍRODĚ,
PŘÍRODNÍM MATERIÁLŮM A LIDSKÉ
PRÁCI. MÍSTEM, KDE SI DĚTI
UVĚDOMÍ, CO VŠE NÁM DOKÁŽE
PŘÍRODA PŘINĚST A JAKÝ KOLOBĚH
ŽIVOTA SPOLEČNĚ TVOŘÍME.

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Název zařízení	Mateřská škola Žulová příspěvková organizace
Adresa	Komenského 197, Žulová 790 65
Telefon	+420 584 437 114, 737040103
Bankovní spojení	180911855/0300
Emailová adresa	ředitelka školy: ms.zulova@tiscali.cz
Webová adresa	www.mszulova.cz
Název zřizovatele	Město Žulová
Starosta	Radek Trstán
Statutární zástupce	PhDr. Gabriela Paděrová
IČO	750 26 996
Zařazení do sítě škol	1.1.2003
Přehled hlavní činnosti školy	Škola je příspěvková organizace zřízená městem Žulová Hlavním účelem zřízení organizace je poskytování všestranné výchovné péče dětem zpravidla od 3 do 6 let. / citace – zřizovací listina ze dne 1.1.2003/
Počet tříd MŠ	2 třídy
Kapacita školy	70 dětí
Provoz školy	6:30 hodin – 16:15 hodin
Název ŠVP PV	Barevná autíčka – Dobrodružství v Rychlebských horách
Zodpovědná osoba EVVO	Daniela Hauke, Kristýna Urbanová Dis

**Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová**

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

1.1 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola se nachází v malebném podhůří Rychlebských hor, na okraji části města Žulová. Její zřizovatelem je Město Žulová. Škola sídlí ve dvoupodlažní budově, která prošla několika rekonstrukcemi a úpravami. Budova je prosvětlená díky rozsáhlému prosklení a nabízí krásný výhled na okolní krajinu i samotné město.

Školní zahrada je postupně modernizována v přírodním stylu a zahrnuje řadu ekologických prvků, jako jsou hmyzí koutek, pěstitelský koutek, hrací plocha, skřítkův domeček a bydlení u Berušky. Tento prostor slouží nejen k ekologickým aktivitám, ale i jako venkovní eko-učebna. Jsme menší mateřská škola rodinného typu s kapacitou 70 dětí, momentálně však navštěvuje školu 39 dětí.

Děti jsou rozděleny do dvou tříd podle věku. Každá třída má ve školní zahradě vyhrazený prostor pro pěstování rostlin a bylin. Zároveň je zde dostatek společného prostoru využívaného všemi třídami pro realizaci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.

Školní zahrada je také místem setkávání s veřejností a rodinami dětí při akcích, které škola pravidelně pořádá.

1.2 NÁŠ TÝM

V mateřské škole pracují pedagogičtí pracovníci na základě jasně stanovených a společně dohodnutých pravidel. Všichni splňují požadovanou kvalifikaci a pravidelně rozvíjejí své odborné kompetence. Ředitel školy aktivně podporuje profesionalizaci týmu, sleduje udržení i rozvoj profesních dovedností všech zaměstnanců, včetně své vlastní osoby, a vytváří podmínky pro jejich systematické další vzdělávání. Pedagogové jsou pravidelně školeni v oblasti environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty (EVVO) ve spolupráci se střediskem Sluňákov v Olomouci.

Zaměstnanci školy jednají, chovají se a pracují profesionálně, v souladu s platnými normami a hodnotami, které podporují rozvoj environmentálního vzdělávání a péči o životní prostředí. Tým školy tvoří čtyři pedagogičtí pracovníci, dvě asistentky pedagoga a tři nepedagogičtí zaměstnanci. Společně usilují o rozvoj znalostí a dovedností dětí, které jsou klíčové pro vytváření zdravého vztahu k přírodě, životnímu prostředí a zdravému životnímu stylu.

**Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová**

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

Pedagogové společně vytvářejí školní plán environmentální výchovy a v rámci své práce:

- Společně se ředitelem školy zpracovávají a pravidelně aktualizují školní program EVVO.
- Aktivně se podílejí na evaluaci ŠP EVVO a navrhuji potřebné úpravy.
- Koordinují realizaci environmentální výchovy v mateřské škole.
- Vyhledávají náměty a podněty pro činnosti zaměřené na EVVO.
- Zajišťují vybavenost školy materiály, pomůckami a odbornou literaturou s důrazem na environmentální výchovu.
- Spolupracují s ředitelem školy při výběru dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) v oblasti EVVO a aktivně si předávají získané zkušenosti.
- Prohlubují své znalosti a dovednosti ve spolupráci s dalšími institucemi a veřejností, zároveň vyhledávají nové možnosti spolupráce.
- Spolupracují s pracovníky CHKO a dalšími odbornými subjekty.
- Na pedagogických radách pravidelně projednávají možnosti a náměty pro rozvoj environmentální výchovy.

1.3 ŠP – EVVO Zahradníčci ze školky – STRATEGICKÝ DOKUMENT

Plánování environmentální výchovy v mateřské škole

Základním koncepčním dokumentem pro environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu (EVVO) v mateřské škole je **Školní plán environmentálního vzdělávání**, který je zpracován v návaznosti na **Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV)**.

Školní plán EVVO je **samostatným dokumentem**, který podrobně rozpracovává environmentální cíle, vize a konkrétní aktivity v rámci vzdělávací práce školy. Je v přímém souladu s principy **výchovy k udržitelnému rozvoji (VUR)** a zahrnuje environmentální tematiku napříč všemi vzdělávacími oblastmi RVP PV.

Krátkodobý plán EVVO

Součástí ŠP EVVO je také **krátkodobý (zpravidla roční) plán**, který vytvářejí a realizují **všichni pedagogičtí pracovníci** pro konkrétní školní rok.

Tento plán:

- vychází z dlouhodobých cílů ŠVP PV a ze školní koncepce EVVO,
- zohledňuje aktuální podmínky školy, potřeby dětí, specifika školního roku a místní prostředí,
- obsahuje konkrétní aktivity, projekty, tematické dny, výukové situace, spolupráci s rodiči a komunitou,
- je flexibilní a otevřený, tedy je možné ho během roku průběžně doplňovat, upravovat a aktualizovat na základě evaluace, změn podmínek nebo nových podnětů.

Plán slouží jako **praktický nástroj pro systematickou realizaci environmentální výchovy v každodenním provozu mateřské školy** a podporuje soulad mezi dlouhodobými cíli, pedagogickou činností a reálnými potřebami dětí.

1.4 KLÍČOVÉ KOMPETENCE

EVVO rozvíjí kompetence 4 pro environmentálně odpovědné jednání v následujících oblastech:

- **Vztah k přírodě**
- **Vztah k místu**
- **Ekologické děje a zákonitosti**
- **Environmentální problémy a konflikty**
- **Připravenost jednat ve prospěch ŽP**

Pro každou z výše uvedených pěti oblastí kompetencí je v následující tabulce stanoveno několik rámcových cílů, které společně vytvářejí komplex (soubor) žádoucích znalostí, dovedností, schopností, postojů, a kterých by mělo být prostřednictvím EVVO dosahováno.

<u>Oblast kompetencí</u>	<u>Vztah k přírodě</u>
--------------------------	------------------------

Rámcové cíle

- Potřeba kontaktu s přírodou
- Schopnost přímého kontaktu s přírodním prostředím
- Citlivost k přírodě
- Reflexe různých pohledů na přírodu, postojů k ní a ujasňování si vlastních hodnot a postojů

<u>Oblast kompetencí</u>	<u>Vztah k místu</u>
--------------------------	----------------------

Rámcové cíle

- Znalost místní krajiny, jejích jedinečností a schopnost interpretovat je v souvislostech
- Vědomí sounáležitosti s místem a regionem a pocit zodpovědnosti za něj

**Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová**

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

Oblast kompetencí

Ekologické děje a zákonitosti

Rámcové cíle

- Zájem o pochopení ekologických dějů a jejich zkoumání
- Schopnosti a dovednosti pro zkoumání přírody a životního prostředí
- Porozumění základním ekologickým dějům a zákonitostem
- Porozumění významu ekologických dějů a zákonitostí pro život člověka
- Propojování znalostí ekologických dějů a zákonitostí s každodenním životem

Oblast kompetencí

Environmentální problémy a konflikty

Rámcové cíle

- Schopnost analýzy environmentálních problémů a konfliktů
- Schopnost formulovat vlastní názor na problém, posuzovat variantní řešení a navrhnout řešení vlastní
- Schopnost spolupráce a komunikace při řešení environmentálních konfliktů

Oblast kompetencí

Připravenost jednat ve prospěch životního prostředí

Rámcové cíle

- Znalost základních principů ochrany životního prostředí
- Znalosti a dovednosti potřebné pro šetrné zacházení s přírodou přírodními zdroji
- Znalosti a dovednosti pro spotřebitelské chování
- Znalosti a dovednosti pro aktivní ovlivňování svého okolí
- Přesvědčení o vlastním vlivu na předcházení a řešení problémů životního prostředí

V předškolním věku dítěte jsou vytvářeny základy klíčových kompetencí. Úroveň kompetencí, obecně dosažitelná dítětem ukončujícím předškolní vzdělávání, vyjadřuje očekávaný vzdělávací přínos předškolního vzdělávání, tedy to, čím může mateřská škola přispět k výbavě dítěte pro celoživotní učení dříve, než dítě zahájí povinné školní vzdělávání.

1.5 TRVALE UDRŽITELNÝ ROZVOJ

Trvale udržitelný rozvoj znamená takový způsob života a rozvoje společnosti, který umožňuje naplňovat potřeby lidí dnes, aniž by ohrozil schopnost budoucích generací uspokojit potřeby své.

Tato definice staví do popředí **zodpovědnost vůči budoucnosti** – tedy nutnost přemýšlet a jednat tak, abychom zachovali zdravé a kvalitní životní prostředí i pro ty, kteří přijdou po nás.

V oblasti výchovy, vzdělávání a osvěty to znamená:

- **vést děti k uvažování v souvislostech,**
- **rozvíjet u nich citlivost a respekt k přírodě,**
- **a vychovávat je k odpovědnému jednání,** které pomáhá chránit životní prostředí a všechny formy života na Zemi.

Cílem není jen předávání informací, ale **formování postoje**, který vychází z úcty k přírodě, z odpovědnosti za své chování a ze snahy přispět k udržitelnému a harmonickému světu

2 VIZE A CÍLE EVVO

Školní program environmentální výchovy (ŠP EVVO)

Školní program environmentální výchovy je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV, 2025) a tvoří nedílnou součást školního vzdělávacího programu (ŠVP). Slouží jako jeho tematické rozšíření v oblasti výchovy k udržitelnosti a vztahu k životnímu prostředí.

Tento program je koncipován jako **otevřený a adaptabilní vzdělávací model**, který pomáhá dítěti přirozeně vnímat svět v jeho vzájemných souvislostech, porozumět jevům kolem sebe, a současně podporuje utváření aktivního a odpovědného postoje k přírodě i společnosti.

Program umožňuje pedagogům ve všech třídách pracovat:

- **samostatně a kreativně,**
- **s využitím svých odborných znalostí a zkušeností,**
- **a přizpůsobovat činnosti aktuálním možnostem, věku a individuálním potřebám dětí.**

Pedagogové program dále rozvíjejí prostřednictvím:

**Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová**

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

- formulace **pedagogického záměru**,
- konkretizace **očekávaných výstupů učení (OVU)**,
- nabídky **smysluplných činností**, které reflektují roční období, místní přírodní podmínky i aktuální ekologická témata.

Program je živým dokumentem – je **průběžně evaluován, revidován a doplňován** dle aktuálních potřeb školy, zpětné vazby pedagogů a výsledků vzdělávací práce s dětmi.

Vize a dlouhodobé cíle ŠP EVVO

Hlavním cílem environmentální výchovy v MŠ je **podpořit utváření vnitřního vztahu dítěte k přírodě a prostředí**, které ho obklopuje. Vycházíme z přesvědčení, že pouze skrze **osobní prožitek, všestranné smyslové vnímání a přirozený kontakt s přírodou** může dítě postupně porozumět světu kolem sebe a rozvíjet schopnost o něj pečovat.

Klíčové vzdělávací cíle:

- **Rozvoj environmentální senzitivity dítěte** – podpora všímavosti, citlivosti a emočního napojení na přírodní prostředí, živé bytosti i neživé prvky.
- **Posilování poznávací motivace** – vytváření prostoru pro otázky, zkoumání a objevování zákonitostí přírody v prostředí, kde dítě žije.
- **Budování hlubokého a trvalého vztahu k přírodě** – vytváření základů pro aktivní, odpovědný a udržitelný přístup k životnímu prostředí.
- **Rozvoj schopnosti reflektovat a hodnotit** – dítě se učí rozlišovat, co přírodě prospívá a co škodí, a hledat způsoby, jak se chovat odpovědně a ohleduplně.

Evaluační rovina

Plnění stanovených cílů EVVO je pravidelně **reflektováno a vyhodnocováno** prostřednictvím:

- pozorování dětí v přirozeném prostředí i při cílených činnostech,
- sebereflexe pedagogického působení,
- týmové evaluace v rámci tříd i celé MŠ.

Díky tomu lze pružně reagovat na zjištěné potřeby, upravovat obsah i formy vzdělávání, a **zvyšovat kvalitu výchovy a vzdělávání v oblasti environmentálních témat**.

**Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová**

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

**Očekávané výsledky učení (OVU) v kontextu EVVO propojené s klíčovými kompetencemi
v revidovaném RVP PV 2025**

1. Dítě a jeho tělo (biologická oblast)

OVU (EVVO)	Propojená kompetence
Dítě spontánně a záměrně reaguje na přírodní podněty pohybem, např. při pobytu venku rozvíjí motoriku a tělesnou zdatnost.	KKU, KRP, KOB
Dítě si osvojuje zdravé životní návyky související s pobytem v přírodě (např. stravování, oděv podle počasí, pohyb).	KOB, KKU
Dítě se orientuje ve svých tělesných možnostech a bezpečně se pohybuje v různém venkovním prostředí.	KRP, KOB

2. Dítě a jeho psychika (psychologická oblast)

OVU (EVVO)	Propojená kompetence
Dítě pozoruje, vnímá a zkoumá přírodní jevy, klade otázky a přemýšlí o světě kolem sebe.	KKU, KRP
Dítě vyjadřuje své dojmy, pocity a zážitky z přírody různými formami komunikace (slovní, výtvarné, dramatické).	KKK, KOS
Dítě reflektuje a hodnotí své činnosti v přírodním prostředí— rozpoznává, co se daří, a hledá, co příště zlepšit.	KRP, KKU

3. Dítě, ten druhý a společnost (interpersonální a sociálně-kulturní oblast)

OVU (EVVO)	Propojená kompetence
Dítě spolupracuje s ostatními dětmi při environmentálních činnostech (např. společná péče o rostliny nebo krmení ptáků).	KOS, KOB
Dítě respektuje rozdíly mezi lidmi—vnímá různé názory a přístupy k přírodě.	KOS, KKK
Dítě se učí ohleduplnosti vůči druhým i k přírodnímu prostředí (např. neběhá agresivně, neznečišťuje).	KOB, KOS

4. Dítě a svět (environmentální oblast)

OVU (EVVO)	Propojená kompetence
Dítě vnímá proměny v přírodním prostředí — střídání ročních období, rozvoj rostlin, koloběh života.	KKU, KKK
Dítě rozlišuje, co je pro přírodu prospěšné a co jí škodí (např. třídění odpadu, šetrné zacházení s přírodními materiály).	KOB, KRP
Dítě si uvědomuje, že i malé činnosti mají dopad na životní prostředí a aktivně přispívá k jeho ochraně (např. sběr odpadků, recyklace).	KOB, KKU

Kompetence k učení (KKU) jsou vyjádřeny ve schopnosti dítěte objevovat, vnímat, klást otázky a vyvozovat závěry v přírodní realitě. **Kompetence k řešení problémů (KRP)** se promítají tam, kde dítě řeší výzvy v přírodě, hledá příčiny, řešení a reflektuje své jednání. **Komunikační kompetence (KKK)** podpoří vyjadřování prožitků, vnímání symbolů, dialog o přírodních tématech. **Kompetence k občanství a udržitelnosti (KOB)** jsou klíčové v EVVO – úcta k živému, environmentální praktiky, chápání souvislostí. **Osobnostní a sociální kompetence (KOS)** zahrnují ohleduplnost, spolupráci, respekt k druhým, empatii vůči přírodě a lidem.

2.3 Zásady vzdělávání v environmentální výchově

Než s dětmi vyrazíme do přírody nebo na školní zahradu, je vhodné si předem uvědomit, čemu věnovat pozornost a jak předejít nebezpečným situacím. Je důležité si s dětmi stanovit smysluplná pravidla, která se musí dodržovat a upozornit je na určitá rizika, kterým by se mělo předcházet. Pedagog by s sebou pro případ nejnnutnějšího ošetření měl mít lékárničku, případně léky pro děti trpící alergií a mobilní telefon, aby mohl v případě potřeby zavolat pomoc.

2.4 Přípravenost pedagoga, zvolené metody a podmínky mateřské školy

Pedagog by měl znát důvody, proč environmentální výchovu do výuky zařazuje:

- Učit děti soucitu a porozumění pro svět mimo samotné děti, pro ostatní děti, zvířata i rostliny Stejně tak zvolené metody jsou důležitým aspektem při úspěšnosti environmentální výchovy.
- Být kladným příkladem ve vztahu k přírodě
- Vytvářet bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém se budou cítit dobře a budou mít chuť se aktivně účastnit výuky a také vymýšlet samostatně aktivity při volné hře
- Být kreativní využívat věci, které příroda nabízí - pracovat pomocí z přírodních materiálů, přírodniny, kvalitní knihy, encyklopedie a obrazové materiály, které se dají přichytit na tabuli či nástěnku

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

2.5 Dodržení didaktických zásad

- **Zásada přiměřenosti** upozorňuje na to, že vzdělávací obsah, cíle a prostředky musí být přiměřené vývoji dětí, musí zohledňovat individuální psychické i fyzické schopnosti dětí a nesmí děti přetěžovat
- **Zásada srozumitelnosti** říká, že je potřeba vzdělávací obsah upravit vzhledem k věku a myšlenkové úrovni dětí. Pedagog tedy musí vhodným způsobem fakta zjednodušit natolik, aby jim děti rozuměly a přitom na získané znalosti mohly v dalších letech navázat
- **Zásada názornosti** říká, že je potřeba propojit probírané učivo s obrazovými a jinými neverbálními prostředky učiva. Tedy že pedagog by měl dětem o určitém jevu nejen povídat, ale měl by dětem umožnit si jej zažít, osahat, přivonět, vnímat jej všemi smysly
- **Zásada bezprostřední zpětné vazby** je poměrně důležitá v prostředí mateřské školy, protože pokud dítě dostane zpětnou vazbu co nejrychleji, klesá chybovost a je to pro dítě silný podnět, aby danou environmentální činnost bralo jako hru
- **Zásada systematickosti** poukazuje na potřebu vést výuku systematicky, aby předávané informace nebyly roztržité a měly by být logicky uspořádané
- **Zásada komplexního rozvoje** vyžaduje komplexní rozvíjení dětí. Děti se učí vnímat souvislosti a poznatky z různých oblastí a následně je využívat. Tato zásada není všeobecně uznávána, ale v předškolním vzdělávání bývá respektována a proto je zde uvedena
- **Zásada individuálního přístupu** upozorňuje na respektování individuálních zvláštností jednotlivých dětí, jejich předpoklady k učení, kdy by pedagog měl upravit vzdělávací nabídku dětem na míru
- **Zásada správné komunikace** je velmi důležitá pro věkovou kategorii předškolních dětí. Především proto, že se jedná i o komunikaci neverbální a pedagog si tímto způsobem s dětmi předává informace, aniž by si to někdy uvědomoval. Je tedy důležité uvědomit si, že komunikace probíhá neustále na více úrovních a umět ji kontrolovat a umět tak dětem předat srozumitelně požadované informace
- **Zásada výchovného a dílčího výchovného působení** říká, že kromě hlavních cílů je důležité směřovat i k těm dílčím, což je v prostředí mateřské školy velmi důležitá zásada.
- **Zásada vědeckosti** směřuje pedagoga, aby při práci s dětmi pracoval vědecky, tedy používal vědecké metody práce, odborný jazyk a vědecké pracovní postupy. Není vhodné např. používat zdobné a antropomorfismus
- **Zásada využívání prostředí** je významná pro environmentální výchovu v předškolním vzdělávání. Děti se ve venkovním prostředí mohou věnovat řízeným i spontánním aktivitám, využít smyslové vnímání. Důležité je poukázat na trénování dovedností dětí umět se soustředit na daný úkol i přes rušivé elementy
- **Zásada aktivity** vyzdvihuje význam aktivních činností dětí, ať už po tělesné nebo duševní stránce. U dětí by se měly uplatňovat přímé poznávací aktivity. Aktivizace dětí se v environmentální výuce jeví jako důležitá, protože tak podněcuje jejich tvořivost a radost ze společné práce

2.6 Bezpečnost při environmentální výchově

- Je nutné poučit děti o chování se v přírodě, v lese, u vody apod.

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

- je nutné se přizpůsobit počasí a věnovat pozornost výběru vhodného oblečení. Je také vhodné na tuto problematiku upozornit rodiče, případně nechávat na viditelném místě (nástenka, tabule, webové stránky) aktuální informace, které pomohou předcházet nepříjemným situacím.
- Je důležité rodičům přednést a vysvětlit význam pobytu venku, kdy bude dětem umožněno experimentovat, volně se pohybovat na čerstvém vzduchu, a to nejen za slunného počasí.
- Znat aktuální zdravotní stav dítěte - je-li některé dítě na nějakou látku alergické, což by mělo být v evidenčním listu dítěte uvedeno. Může se ale stát, že narazíme na alergickou reakci, o které jsme předem nevěděli. Přesto je ale vhodné zbytečně nedráždit imunitní systém dětí tím, že do jejich blízkosti při volné hře budeme dávat potenciální alergenů jako např. chlupy, peří, pyl a další.
- Při skladování přírodnin a plodů kontrolujeme, zda nezačaly plesnivět, plíseň je dalším možným spouštěčem alergické reakce
- Na procházkách či pobytu venku je třeba snažit se předcházet otravám a věnovat pozornost tomu, aby děti například nesnědly jedovaté plody připomínající ovoce nebo nesahaly na jiné jedovaté rostliny či živočichy. **Tuto problematiku je nutné si s dětmi vysvětlit předem a určit si pravidlo, které budou děti dodržovat.**
- vysvětlit, proč tomu tak je a nejlépe formou diskuze s nimi, kdy děti samy dokážou vymyslet spoustu důvodů, proč jsou určité činnosti zakázány.
- pedagog zajistí vždy první pomoc, zavolá v případě potřeby sanitku a musí zajistit dozor nad ostatními dětmi. Úraz je nutno zaevidovat do knihy úrazů podle § 29 odst.3 (zákon 561/2004Sb. ve znění pozdějších předpisů).

2.1 VIZE

- ❖ Vytvářet podnětné prostředí, ve kterém by všechny děti mohly s pocitem bezpečí zkoumat a poznávat okolní svět, navazovat vztahy k vrstevníkům i dospělým a získávat povědomí o sounáležitosti k přírodě a k obci.
- ❖ Vést děti k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a učíme je žít dle environmentálních principů.
- ❖ Klást důraz na to, aby pochopily, že člověk, lidská bytost, je součástí přírody, aby dokázaly chápat základní přírodní cyklus a s tím i souvislosti časové a prostorové.
- ❖ Uplatňovat globální, celistvý přístup ke světu.
- ❖ Respektovat individuální potřeby a možnosti dítěte.
- ❖ Vytvářet pro děti, zaměstnance a také pro rodiče příjemné a zdravé prostředí. Vytváření příjemného prostoru a podmínek napomáhá k celkovému pozitivnímu klimatu ve škole.
- ❖ Spolupracovat s organizacemi CHKO, Agro, Brontosauri Jeseník

2.1.1 DLOUHODOBÉ CÍLE

- ❖ Rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání tj. jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejpříznivější pro současný i budoucí stav životního prostředí.
- ❖ Podporovat u dětí pozitivní vnímání přírody ve všech jejích podobách, učit se přírodu poznávat, respektovat a chránit
- ❖ Vést děti k pozitivní komunikaci a partnerskému jednání

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

- ❖ Rozvíjet poznávací procesy v souladu s individuálními předpoklady, utvářet kvalitní základy dětské osobnosti
- ❖ Probouzet u dětí zvědavost v oblasti zdraví, zdravého životního stylu, vést děti k ochraně svého zdraví i zdraví druhých
- ❖ Vést děti k samostatnějšímu vystupování, rozvíjení sebevědomí a zároveň vědomí vlastní zodpovědnosti
- ❖ Prohlubovat znalosti pedagogů z EVVO

2.1.2 KRÁTKODOBÉ CÍLE

- ❖ Vytvářet koutky na školní zahradě na podporu EVVO, badatelských činností, rozvoje znalostí a schopností dětí
- ❖ Vytvářet prostor pro vzdělávání v mateřské škole – přednášky, vzdělávací programy na téma EVVO

3 Vzdělávací strategie

Zvolené vzdělávací strategie mají na výsledky vzdělávání. Pedagogové u dětí zohledňují jejich přirozené potřeby a zájmy, nabídka činností je diferencována vzhledem k aktuálním potřebám dětí.

Formy práce:

- **Individuální práce:**
Zaměřuje se na jedinečné potřeby, tempo a zájmy každého dítěte. Pedagog přizpůsobuje aktivity tak, aby dítě mohlo rozvíjet své schopnosti vlastním tempem a podle svých možností, což podporuje samostatnost a sebevědomí.
- **Skupinová práce:**
Podporuje spolupráci, komunikaci a sociální dovednosti. Děti se učí vzájemné pomoci, sdílení zkušeností a respektování odlišností. Skupinové aktivity také umožňují rozvoj empatie a týmového ducha.
- **Frontální práce:**
Vhodná pro společné seznámení s novými tématy, upevnění znalostí a koordinované činnosti celé skupiny. Pedagog vede děti při společných činnostech, které podporují soustředění a sdílené prožívání.

Metody práce:

- **Experimentování a pokusy:**
Děti aktivně objevují, zkoumají přírodní jevy a principy pomocí vlastní činnosti. Tento přístup podporuje logické myšlení, tvořivost a schopnost řešit problémy.
- **Pozorování:**
Pedagog vede děti k pozornému sledování okolního světa, přírody i sebe sama. Pozorování rozvíjí schopnost vnímání detailů, analýzy a vyvozování závěrů.
- **Nápodoba:**
Děti se učí pozorováním a napodobováním chování, dovedností a postojů dospělých i vrstevníků. Tato metoda pomáhá osvojit si základní dovednosti a společenské normy.
- **Prožitkové učení:**
Důraz na osobní zkušenost a aktivní zapojení dítěte do procesu poznávání. Tato metoda podporuje hlubší pochopení a emocionální vztah k získávaným poznatkům.

**Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová**

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

- **Situační učení:**
Učení probíhá v kontextu konkrétních situací a reálných životních událostí, což umožňuje dětem vztahovat nové informace k vlastní zkušenosti a lépe je zapamatovat.
- **Učení hrou:**
Přirozená a motivující forma vzdělávání, při které si děti hrou rozvíjejí poznávací schopnosti, kreativitu, fantazii i sociální dovednosti. Hra podporuje radost z učení a aktivní zapojení.

3.1 NÁVRHY K VYUŽITÍ EKOLOGICKY VÝZNAMNÝCH DNŮ BĚHEM ROKU

Významné dny a akce v rámci environmentální výchovy (EVVO)

- **22. září – Den bez aut**
Podpora ekologické dopravy a uvědomění si vlivu automobilové dopravy na životní prostředí.
- **Uklid' Česko**
Celorepubliková akce zaměřená na úklid veřejných prostor, která rozvíjí odpovědnost za okolní prostředí.
- **Pěšky do škol**
Kampaň podporující zdravý pohyb dětí a šetrnou dopravu do školy.
- **4. října – Světový den zvířat**
Den, kdy se zaměřujeme na ochranu a respektování všech živočichů.
- **20. října – Den stromů**
Připomínka významu stromů pro životní prostředí a potřeby jejich ochrany.
- **21. března – Otevírání zahrady – jarní slavnost**
Slavnostní zahájení jarní sezóny na školní zahradě, podpora kontaktu s přírodou.
- **22. března – Světový den vody**
Den věnovaný významu vody a její ochraně.
- **22. dubna – Den Země**
Celosvětová oslava na podporu ochrany planety, často doplněná besedami a aktivitami s odborníky, např. z CHKO.
- **3. května – Den slunce**
Den oslavující význam sluneční energie pro život na Zemi.
- **20. května – Den včel**
Den věnovaný ochraně včel a jejich důležité roli v ekosystémech.
- **5. června – Světový den životního prostředí**
Hlavní den zaměřený na zvýšení globálního povědomí o ochraně životního prostředí.

3.2 CÍLE K VYCHÁZKÁM A POZNÁVÁNÍ BLÍZKÉHO OKOLÍ

Cíle k vycházkám po blízkém okolí musí zohledňovat aktuální možnosti dětí, jejich schopnosti v oblasti pohybových dovedností. Mateřská škola je umístěna v klidné části Města, v okolí se nachází mnoho možností pro využití v rámci environmentální výchovy. V blízkém okolí se nachází les, s širokou nabídkou rostlin. Boží hora je kostel, který obklopuje přírodní cesta s velkými možnostmi rozvoje environmentální výchovy. Nedílnou součástí poznávání blízkého okolí je pravidelný pobyt na přírodní zahradě mateřské školy, která nabízí netradiční herní prvky a je zaměřená na rozvoj environmentálních dovedností.

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x

Možnosti výletů a exkurzí v okolí města Žulová

Mateřská škola využívá blízké okolí města Žulová a přírodní prostředí k plánování polodenních i celodenních výletů, které podporují environmentální vzdělávání a rozvoj dětského vztahu k přírodě. Díky poloze školy v podhůří Rychlebských hor je okolí bohaté na lesy, louky a přírodní zajímavosti, které nabízejí ideální prostor pro poznávání a pozorování přírody v praxi..

Další možnosti environmentálních exkurzí a výletů v okolí zahrnují:

- **Faunapark Lipová Lázně** – pozorování živých zvířat v přirozeném prostředí, rozvíjení citlivosti k fauně a ochraně živočišných druhů.
- **Kostel Boží Hora** – návštěva kulturní památky s možností propojení s přírodovědným a kulturním kontextem kraje.
- **Jeskyně Pomezí a Špičák** – poznávání geologických jevů a významu přírodních úkazů.
- **Čistička Města Žulová** – exkurze zaměřená na seznámení s ochranou vodních zdrojů a principy čištění odpadních vod.
- **Okolní lesy a louky** – pravidelné pobyty v přírodě, poznávání rostlin, živočichů a ročních proměn prostředí.

ZÁVĚR

ŠP EVVO bude postupně doplňován a aktualizován nejen v souladu s aktuálními potřebami školy, ale také s ohledem na rozvoj spolupráce s okolními institucemi a komunitou. Plán bude reflektovat nové poznatky a trendy v oblasti environmentální výchovy a udržitelného rozvoje, stejně jako zkušenosti získané při koordinaci EVVO v praxi. Dále bude kladen důraz na navazování nových partnerství a kontaktů, které přispějí k obohacení vzdělávacích aktivit a podpoří environmentální povědomí dětí i pedagogů. Tímto způsobem se ŠP EVVO stane živým dokumentem, který aktivně reaguje na změny v životním prostředí i ve společnosti a podporuje kontinuální rozvoj environmentálního vzdělávání v naší mateřské škole.

PhDr. Gabriela Paděrová

Ředitel školy

Mateřská škola Žulová, příspěvková organizace
Komenského 197, 79065 Žulová

IČO 75026996 Telefon: 584 437 114

Email: ms.zulova@tiscali.cz

web: www.mszulova.cz

Datová schránka: rq9k43x